

**Қазақстан халқы Ассамблеясының жылына арналған “Менің Отаным -
Қазақстан” туристік-өлкетану экспедициялық жасақтардың
республикалық слетін өткізу
ЕРЕЖЕСІ**

1. Жалпы ереже

1. Қазақстан халқы ассамблеясы жылына арналған “Менің Отаным - Қазақстан” туристік-өлкетану экспедициялық жасақтардың республикалық слетін (бұдан әрі - Слет) өткізу ережелері оның мақсатын, міндеттерін, ұйымдастыру және қаржыландыру тәртібін анықтайды.

2. Слеттің мақсаты: мәдениетті тұлғаны тәрбиелеу, басқа ұлттардың салт-дәстүріне және әдет-ғұрпына дұрыс көзқарас қалыптастыру, ізгілік пен ашық жарқын тәрбие беру, білім беру ұйымдарының туристік-өлкетану қызметінде экспедициялық штабтарды және отрядтарды белсендіру, оқушылардың шығармашылық қабілетін дамыту.

Міндеттері:

1) ізгілікке және мейірімділікке тәрбиелеу, басқа ұлттың әдет-ғұрпы мен дәстүріне оң көзқарастық қызығушылығын қалыптастыру, жан-жақты жетілген мәдениетті жеке тұлғаны тәрбиелеу;

2) кіші Отанын зерделеу, туған өлкенің рухани және мәдени, тарихи мұрасына балаларды тарту;

3) оқушылардың іздеу-зерттеу қызметінің дағдыларын жетілдіру;

4) туристік-өлкетану экспедициялары арасынан ең үздік республикалық экспедициялық жасақтарды анықтау;

5) оқушылармен туристік-өлкетану жұмысының әдістері мен инновациялық үлгілерін іздестіру және сақтау;

6) Қазақстан халқының фольклорлық шығармашылығына араласу негізінде балалардың шығармашылығын қолдау және дамыту;

7) республикадағы оқушылардың туристік-өлкетану бірлестіктерінде жинақталған озық тәжірибелерді талдап, қорытындылау және тарату.

3. Слетті ұйымдастырушылар Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы, Батыс Қазақстан облысының әкімдігі.

2. Өткізу орны мен уақыты

4. Слет 2015 жылғы 9-11 сәуірде Батыс Қазақстан облысының Орал қаласында өткізіледі. Командалардың келу күні – 2015 жылғы 8 сәуір, қайту күні - 12 сәуір.

5. Слетке қатысушылардың тізімі мен өтінімі облыстардың, Астана және Алматы қалаларының білім басқармалары басшыларының қолдары қойылып, мына мекенжайға жіберіледі: 010000, Астана қ., Кенесары к-сі., 40, Қосымша білім беру Республикалық оқу-әдістемелік орталығы, факс: 8(7172)249305, тел. 8(7172)249307 немесе E-mail: nt_ekotur@mail.ru

Өтінімде: қатысушылардың аты-жөні, сыныбы, білім беру ұйымы, команда жетекшісінің аты-жөні және лауазымы көрсетілуі тиіс.

3. Слетке қатысушылар

6. Слетке «Менің Отаным – Қазақстан» өңірлік туристік-өлкетану экспедициясының жеңімпаз командалары жіберіледі.

7. Облыстар, Астана мен Алматы қалалары командаларының сандық құрамы - сегіз адам: жеті оқушы (қыздар екеуден кем емес) жалпы орта және балаларға қосымша білім беру ұйымдарының педагогтері арасынан бір жетекші. Қатысушылар жасы: **14-15 жас**.

8. Команда жетекшілері Слетті өткізу орнына дейінгі жүру жолында, Слетті өткізу барысында және тұратын жеріне кері қайту кезіндегі қатысушылардың өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігіне толығымен жауапты.

4. Өткізу тәртібі

9. Слет екі кезеңде өткізіледі:

бірінші кезең (іріктеу) – облыстық, қалалық (Астана мен Алматы қалалары). Бірінші кезең қорытындысы бойынша өңірлік слеттің жеңімпаз командалары анықталады;

екінші кезең (қорытынды) – республикалық.

10. Слеттің өңірлік (іріктеу) кезеңін өткізу мерзімін облыстардың, Астана және Алматы қалаларының Білім басқармалары басшыларының бұйрықтары негізінде анықталады.

11. Слетке келген команданың жетекшісі ұйымдастыру комитетіне келесі құжаттарды тапсыруы қажет:

1) Слетке қатысу туралы білім басқармасы басшысы бұйрығының көшірмесі;

2) қатысушылар туралы мәлімет (аты-жөні, туған жылы, сынып, оқу орны және білім беру ұйымының мекен-жайы, тұрғылықты мекен-жайы, телефоны, номинация, жұмысының аталуы, команда жетекшісінің аты-жөні, жұмыс орны, лауазымы, ұялы телефоны);

3) медициналық анықтама (әрбір қатысушыға);

4) жеке куәлік (паспорт) немесе туу туралы куәлік;

5) команда жетекшісінің іссапар куәлігі;

6) оқу орнының мөрімен куәландырылған анықтама фотосуретімен;

7) команданың сақтандыру полисі.

5. Өткізу шарты

12. Слет келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

1) «**Жас өлкетанушы**» өлкетану жобасы;

2) «Орал өлкесі туристік өлке» тәжірибелік кезең;

3) «Қазақстан халқы достығының фестивалі» (үй тапсырмасы) конкурстық блок.

1. «Жас өлкетанушы» өлкетану жобасы номинациясы.

Өлкетану жобасына (2 қатысушы) алдын ала жеребе арқылы келісілген тақырып бойынша презентация дайындалады: «Халықтық салт-дәстүрлер, әдет-ғұрып және өнер» 5 минут ішінде іздеу-зерттеу қызметі, халықтың ауызша шығармашылығы, халық дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары, сурет өнері, театр, музыка, атақты адамдар, әдебиет қайраткерлерімен кездесулері туралы.

2. «Орал өлкесі туристік өлке» Орал қаласының көрнекті және ұмытылмас орындары (мұражай, ескерткіш, ғимарат және т.б.) бойынша барлық командалар спорттық бағдарлауға қатысады. Жарысқа қатысушылар «Тілсіз» картаның және электронды құрылғының (чип) көмегімен берілген бағыттар бойынша ескерткіштер мен ғимараттарды бақылау пункті (БП) ретінде анықтайды және табады. Жарысқа қатысушылар өлкетану бойынша әрбір пункттегі сұрақтарға жауап беруі тиіс. Соңғы сұрақ келесі БП-ге бағыттайды. Сипаттауға 5 минут уақыт беріледі. Нысанды сипаттап болғаннан кейін өлкетану материалы бойынша қолжазба оқушының білімін бағалауға әділ қазылар алқасы мүшелеріне беріледі.

3. Жасанды рельефте жартасқа өрмелеу бойынша жарысқа (1 ұл, 1 қыз) қатысады.

Қиындыққа өрмелеу – жартасқа өрмелеу түрі - жеке өрмелеу. Мақсаты – жартасқа көтерілу. Спортшыларға трассаны қарауға ереже бойынша 5 минут уақыт беріледі, сол уақытта спортшылар шахмат партиясы сияқты әр жүрісін ойластырады, содан кейін олар кезектесіп трассаға кіруге тырысады. Жарысқа қатысушыға бір мүмкіндік беріледі. Ереже бойынша уақыт 4 минуттан 15 минутқа дейін шектеледі. Төменгі сақтандыру қолданылады. Қозғалыс белсенділігінің техникалық қиындығы әртүрлі және қиын, сондықтан жоғары ұйымшылдықты, жинақылықты, ұқыптылықты және қозғалыстың дәлдігін талап етеді.

Жылдамдықпен өрмелеу - жартасқа өрмелеу түрі - жеке өрмелеуде уақытқа асығу. Мақсаты – санаулы уақыт ішінде трассаға көтерілу. Жоғарғы сақтандыру қолданылады.

4. «Омпы» және «Қалашықтар» халық ойындары

«Омпы» (балалар ойыны) – асықтың тік тұруы. Бұл ойынды 2 бала ойнай алады. Жерге екі сызық сызылады, ал олардың арасында дәл ортасына жолақ жүргізіледі. Бұл жолақ кон болып есептеледі. Әр ойыншы конға екі асықтан қояды. Конның дәл ортасына бір асық «омпы» тәрізді етіп қойылады. Сызықты бойлай тұрған қатысушылар, кезектесіп конда тұрған асықты атады. Атқан асықтарын өзіне алады. Кім «омпыға» тигізсе, кондағы асықтың бәрін өзіне алады. Асық саны кімде көп болса, ойын жеңімпазы сол болады.

«Қалашықтар» ойынын ойнау шектеулі алаңшада «қалашық» деп аталатын бес городоктан тұрғызылған фигураларды белгілі қашықтықтан битамен соғу болып табылады. Қалашық ойнау үшін 10 фигура қолданылады. 10 фигурадан тұратын партияға 2 бала қатысады (ұл және қыз), фигураларды төмендегідей рет-ретімен қойып соғады: 1. «Зеңбірек», 2. «Шанышқы», 3. «Құдық», 4. «Жебе» немесе «Садақ оғы», 5. «Артиллерия», 6. «Қол орақ»,

7. «Пулемет ұясы», 8. «Самолёт», 9. «Тир», 10. «Хат». «Қағып жіберу» тәсілдері арқылы жарысты өткізу: командалар жарыстан қатысушылардың бірінің алғашқы жеңілісінен кейін шығарылады.

5. **«Қазақстан халқы достығының фестивалі» (үй тапсырмасы)** конкурста халықтық әндер мен билер, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың театрланған көрсетілімдері және конкурста делегацияның барлық мүшелері қатыса алады.

13. Әр өңірлік делегация мүшелерінің біркелкі киімдері мен эмблемалары болуы қажет.

6. Қорытындысын шығару және марапаттау

14. Жеңімпаздар Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығының I, II, III деңгейлік дипломдары және бағалы сыйлықтарымен, Слет жеңімпаздарын дайындаған педагогтер алғыс хаттармен марапатталады, барлық қатысушыларға сертификаттар беріледі.

7. Қаржыландыру

15. Топ жетекшілері және қатысушылардың тұрғын орны мен тамақтануы, жол шығындарының төлемі жіберуші жақтың есебінен жүзеге асырылады.